

Conf. univ. dr. Sergiu Bălătescu

Universitatea din Oradea

www.sergiubaltatescu.info

Calitatea vieții

**Curs 7. Variația bunăstării subiective în
România postdecembristă**

Oradea, februarie 2009

Analiza empirică

- ▶ posibilitatea de folosi bunăstarea subiectivă ca indicator social
- ▶ stabilitatea relativă în timp a
 - ▶ nivelelor
 - ▶ structurii de predictorii
- ▶ variația ca răspuns la schimbarea condițiilor sociale

Analiza empirică

▶ Date

- ▶ Diagnoza calității vieții (ICCV)
- ▶ Barometrul de opinie publică (FSD)

▶ Strategii de analiză

- ▶ Compatibilizarea măsurilor
- ▶ Comparații naționale și internaționale
- ▶ Analize transversale multiple
- ▶ Analize de serii de timp

Diagnoza calității vieții

- ▶ Program inițiat de Institutul de Cercetare a Calității Vieții.
- ▶ A fost primul care și-a propus să măsoare calitatea vieții în România post-comunistă.
- ▶ Inspirat de o cercetare din 1980 (coordonator: Cătălin Zamfir)
- ▶ Schiță de indicatori ai calității vieții (Ioan Mărginean)
- ▶ Eșantion:
 - ▶ 2000 de subiecți în 1990
 - ▶ 1500 de subiecți între 1991 și 1996
 - ▶ 1200 de subiecți între 1997 și 1999
- ▶ Programul a fost întrerupt în 1999, fiind reluat în 2003.

Scalele folosite în Diagnoză

Satisfacție cu viața: scală simplă, cu cinci trepte:

“Luând în considerare întreaga situație, cât de mulțumit sunteți de viața dvs. de zi cu zi ?

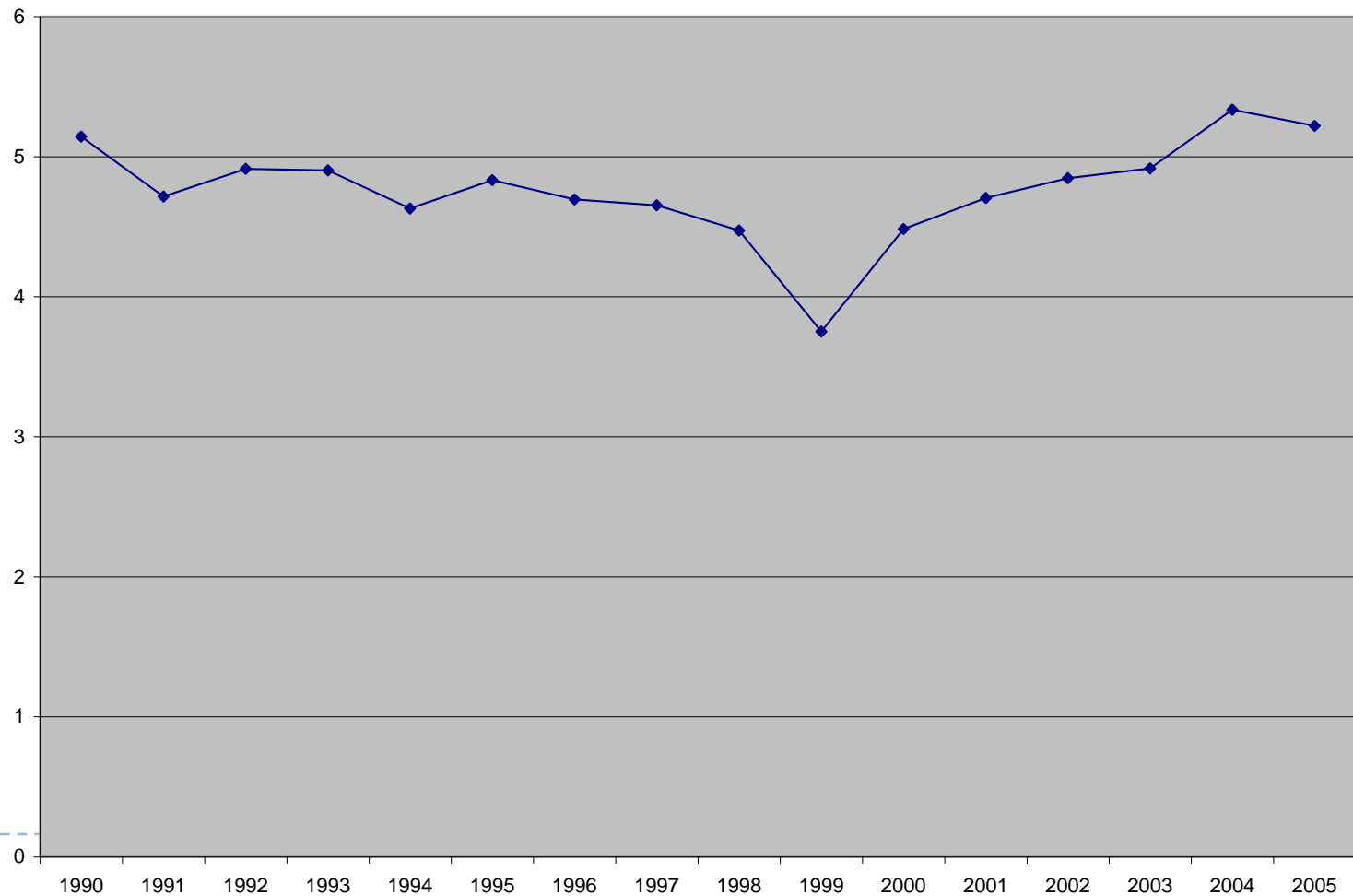
1. Foarte nemulțumit
2. Nemulțumit
3. Nici nemulțumit, nici mulțumit
4. Mulțumit
5. Foarte mulțumit”

Vezi: Mărginean (1991), Zamfir (1992)

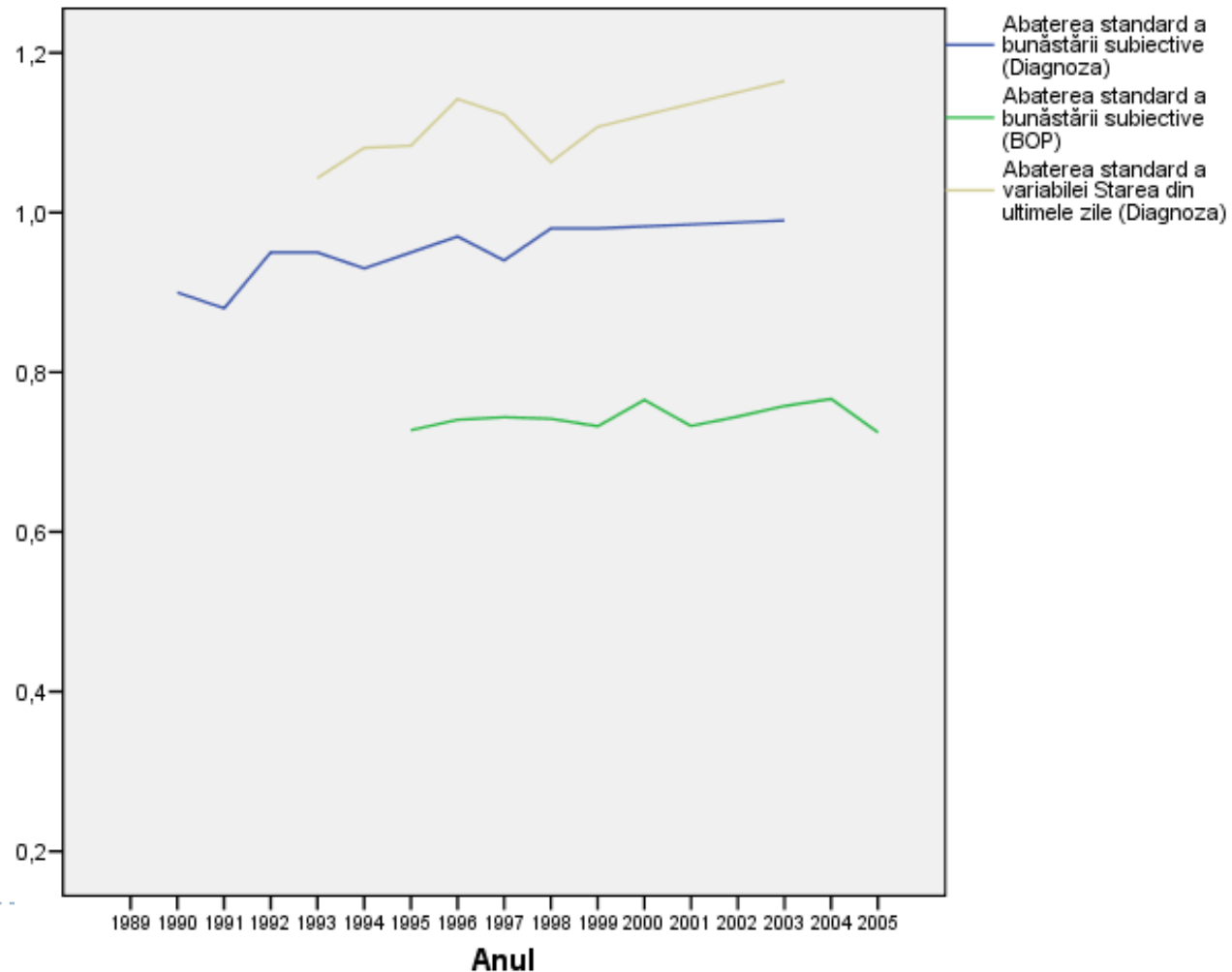
Vezi și: www.iccv.ro

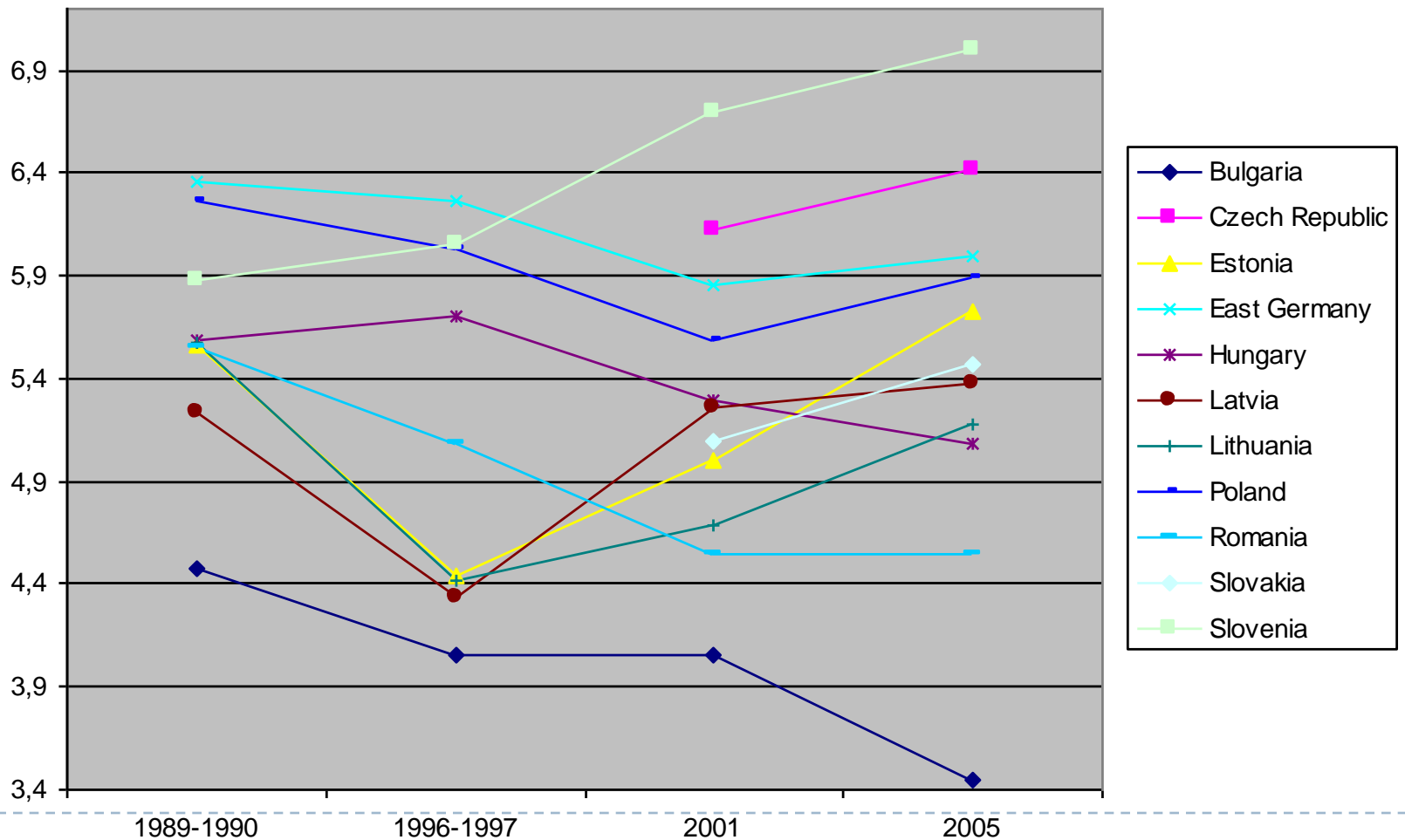
Nivelele medii ale bunăstării subiective în România 1990-2005

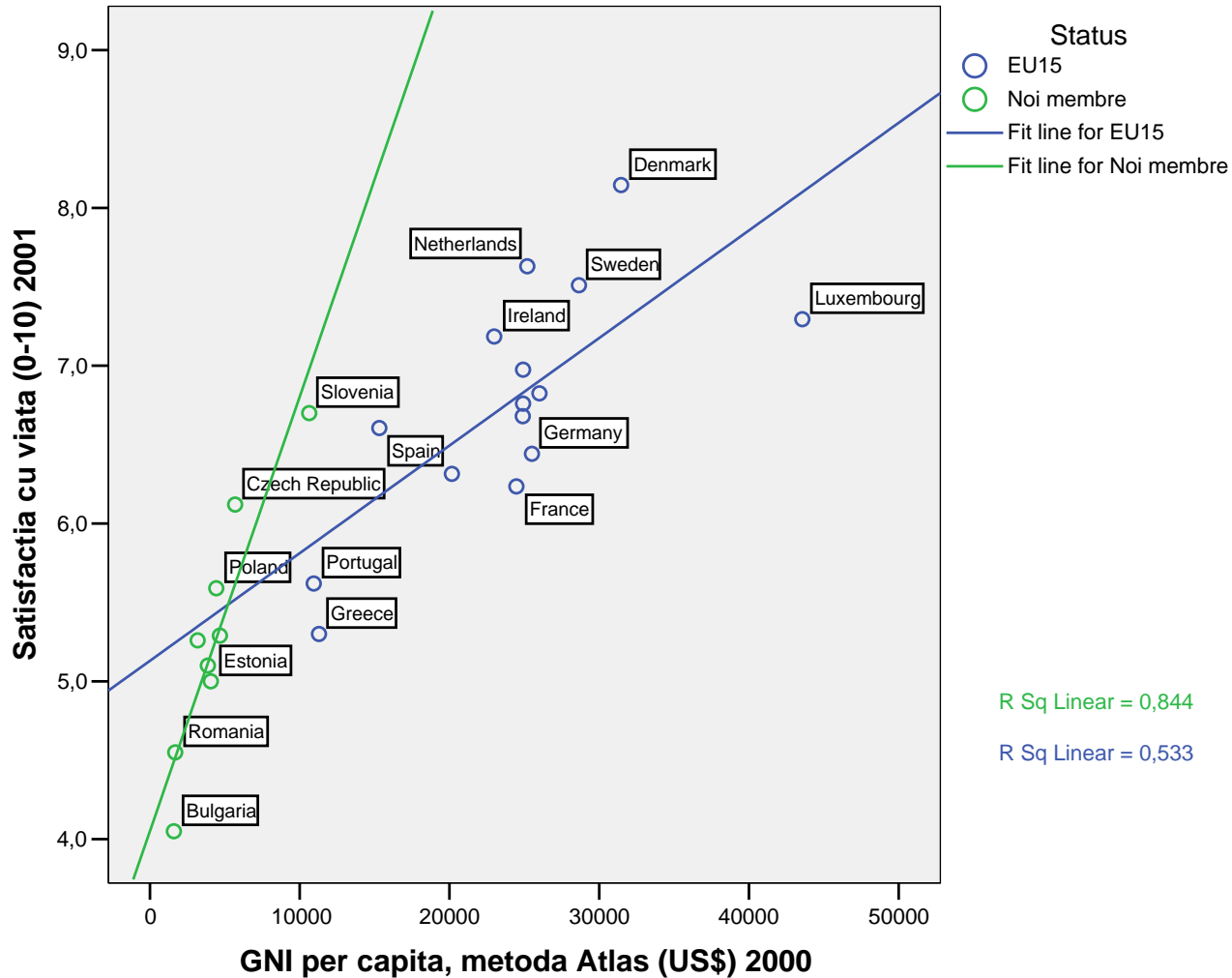
Inegalitatea în bunăstarea subiectivă în România 1990-2005

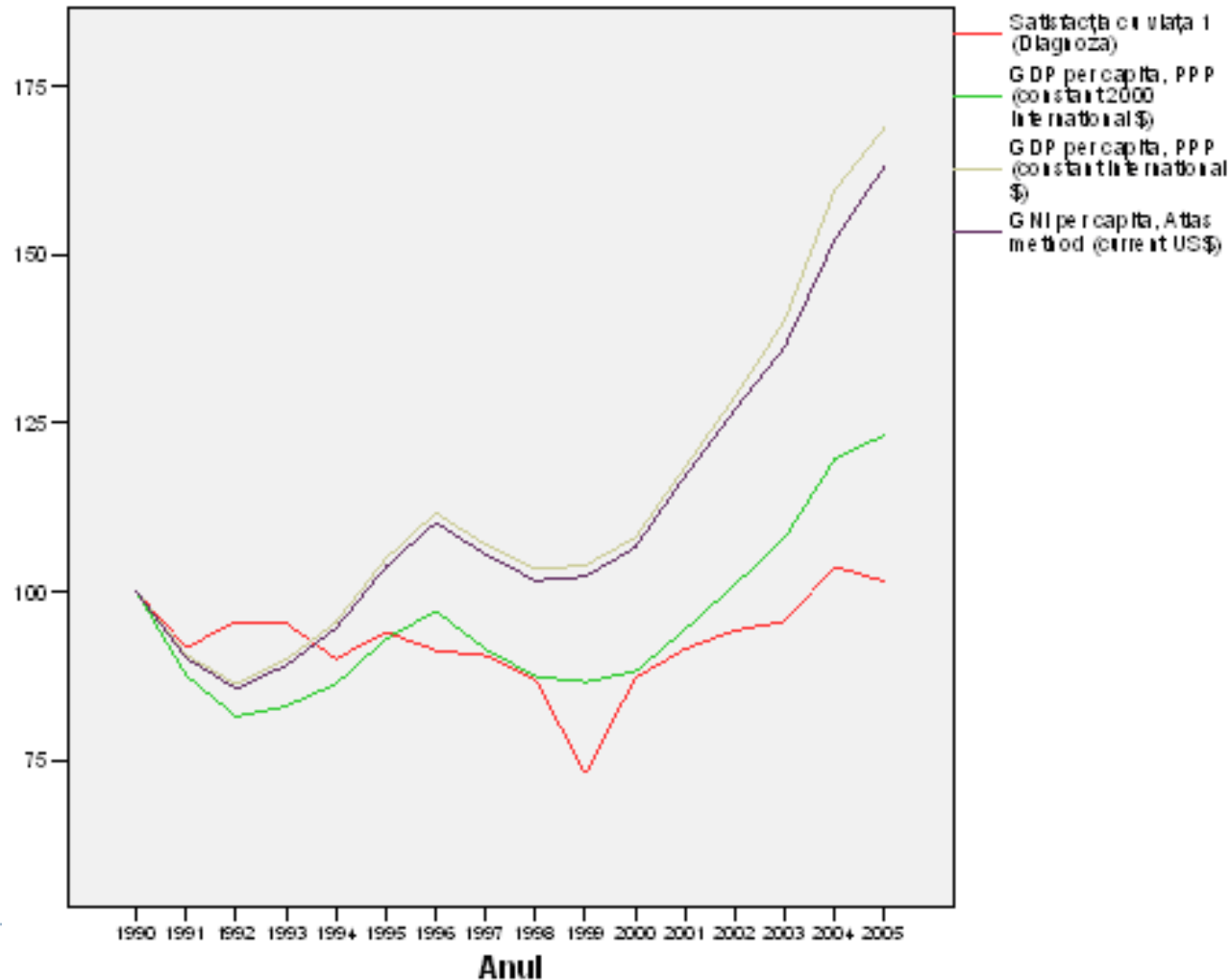
Bunăstarea subiectivă în țările postcomuniste 1990-2005

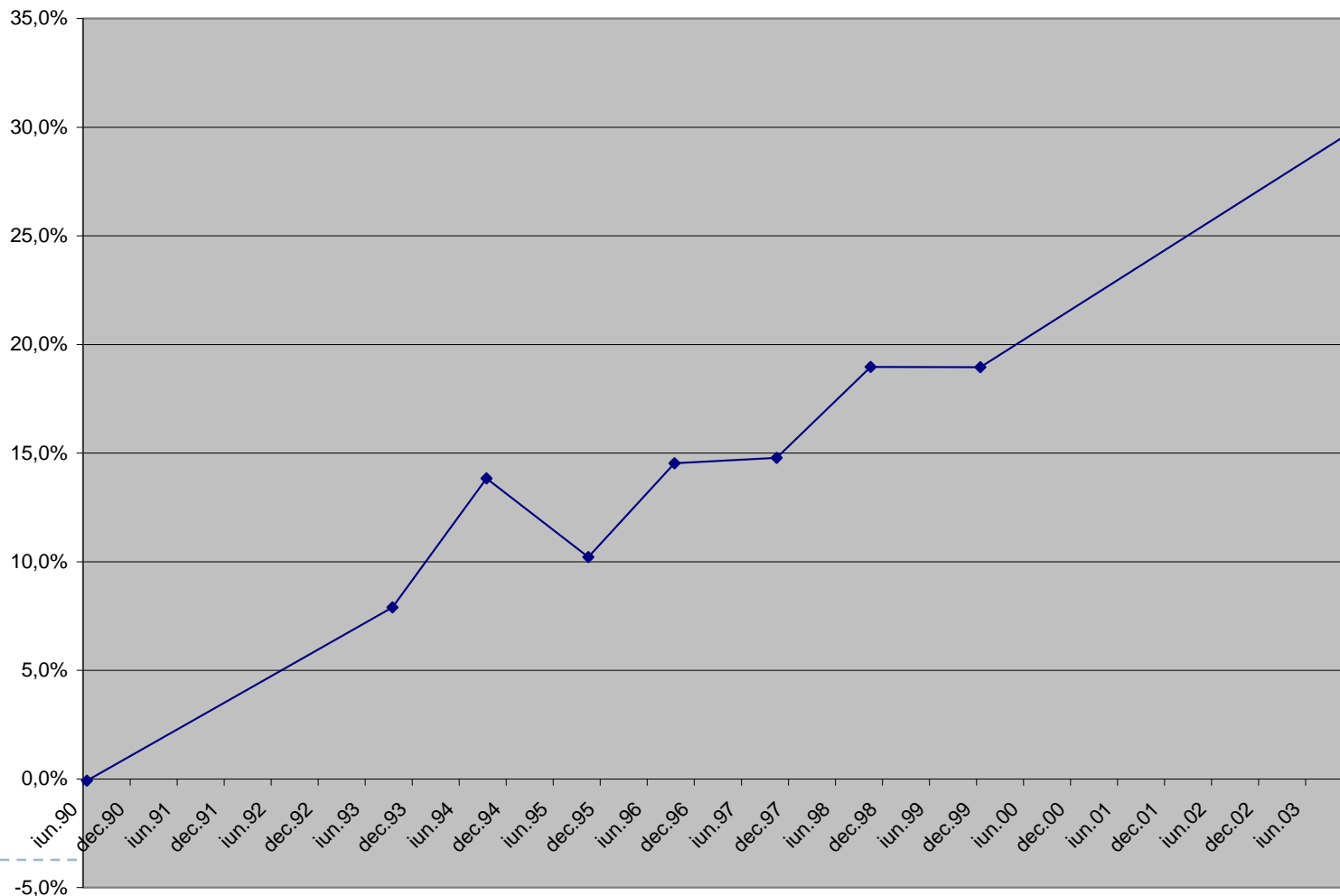
Bunăstarea subiectivă și cea economică în Europa 2005

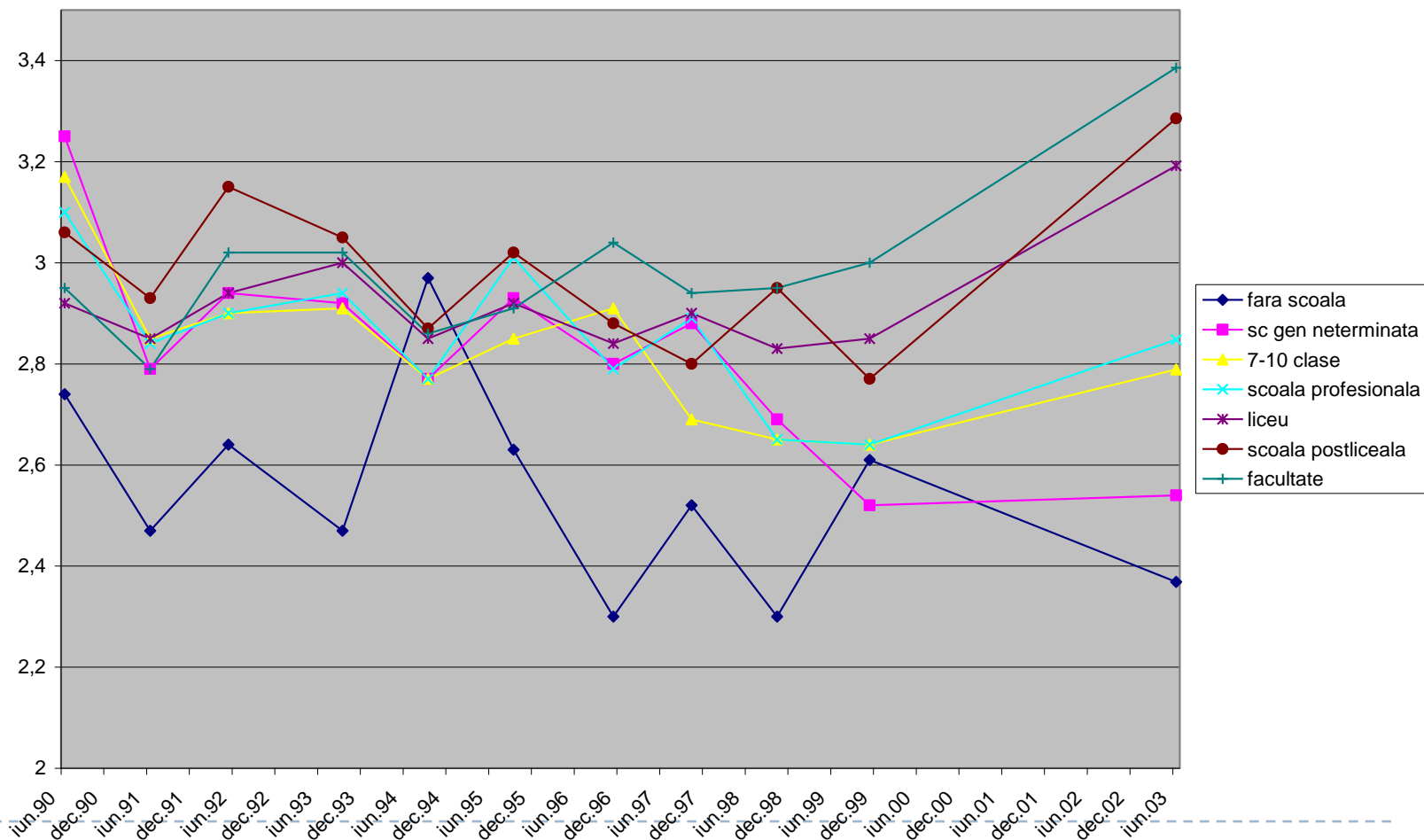
Bunăstarea subiectivă și venitul național în România

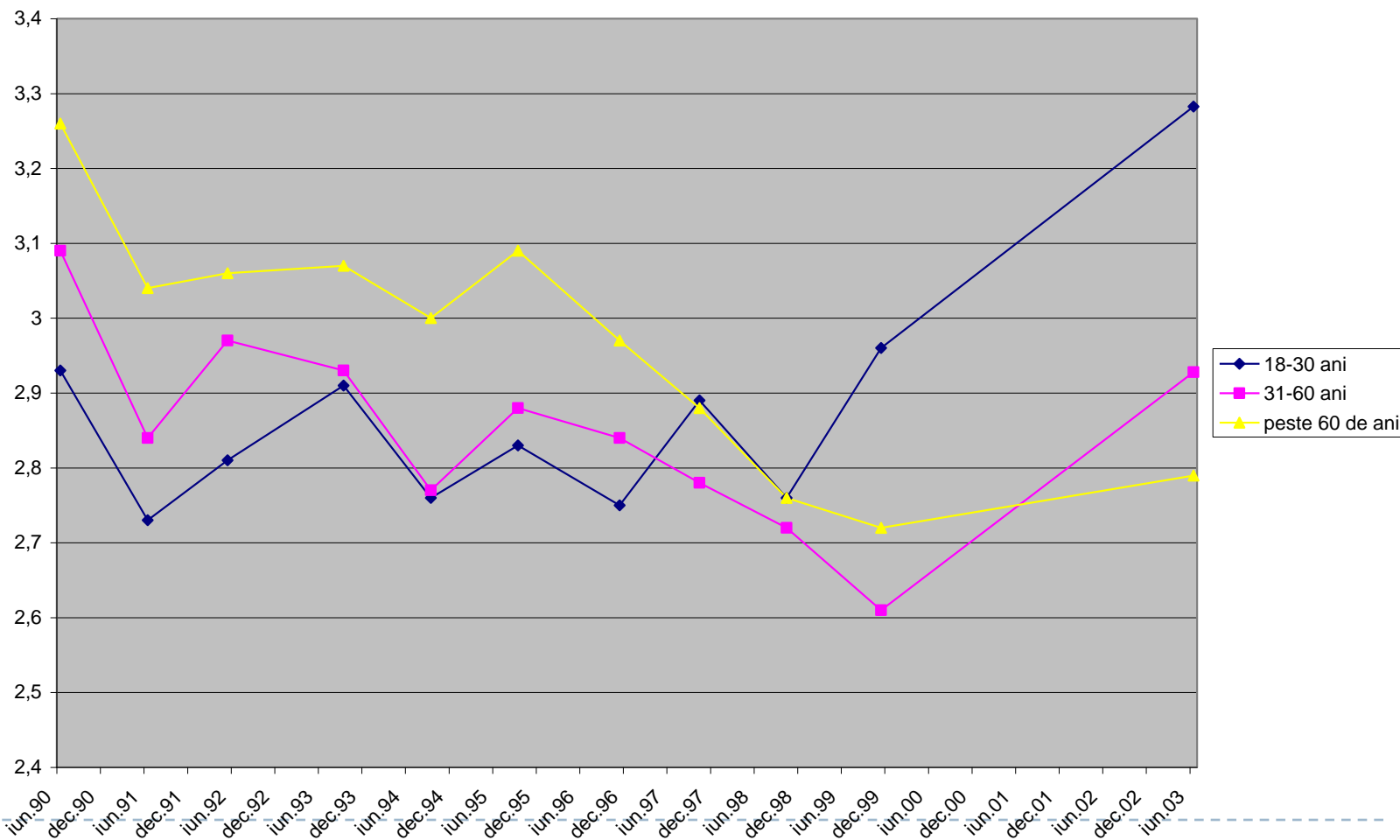
Diferența dintre bunăstarea subiectivă a decilei 10 și 1

Bunăstarea subiectivă și educația în România

Bunăstarea subiectivă și educația în România

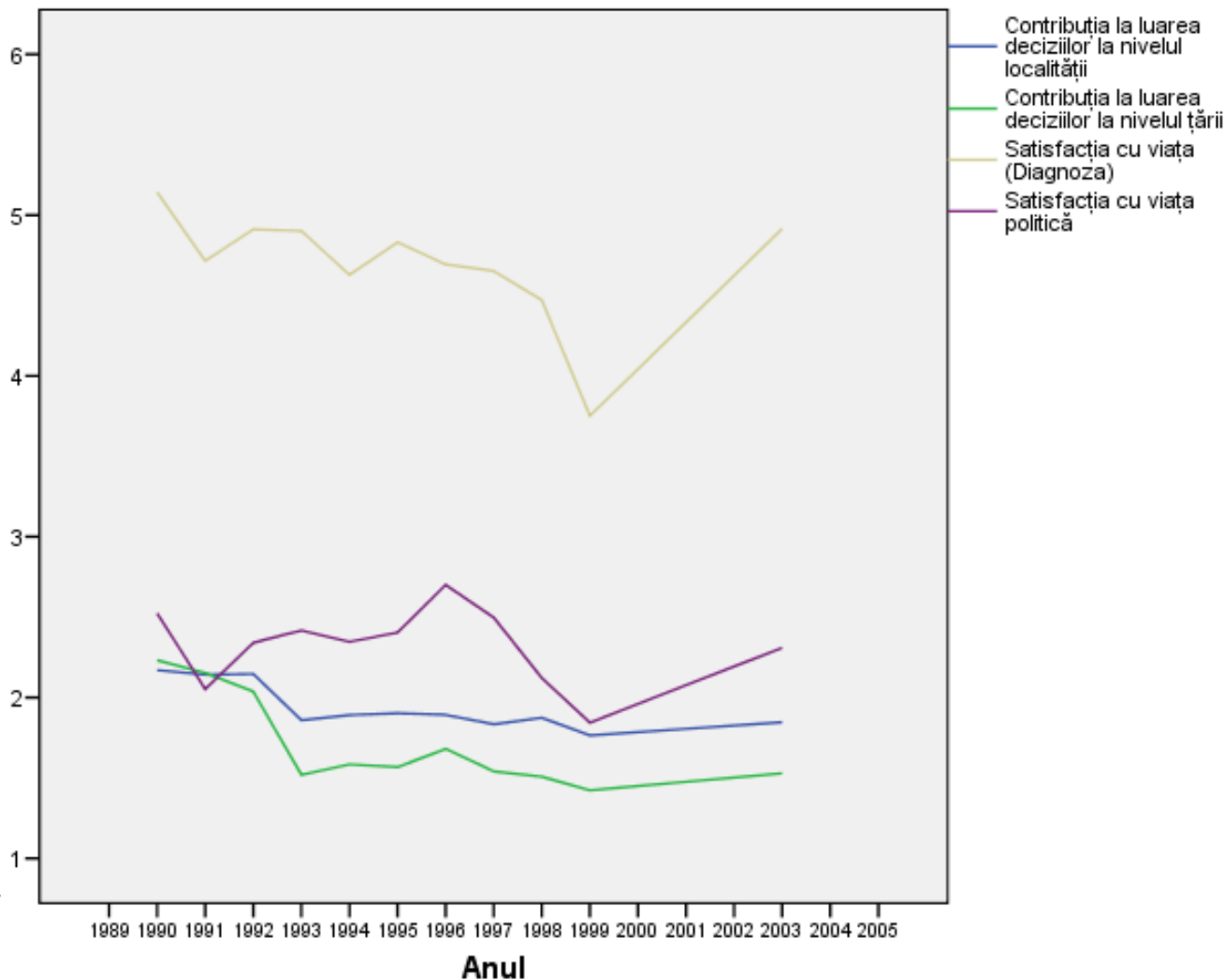

Poziția în societate

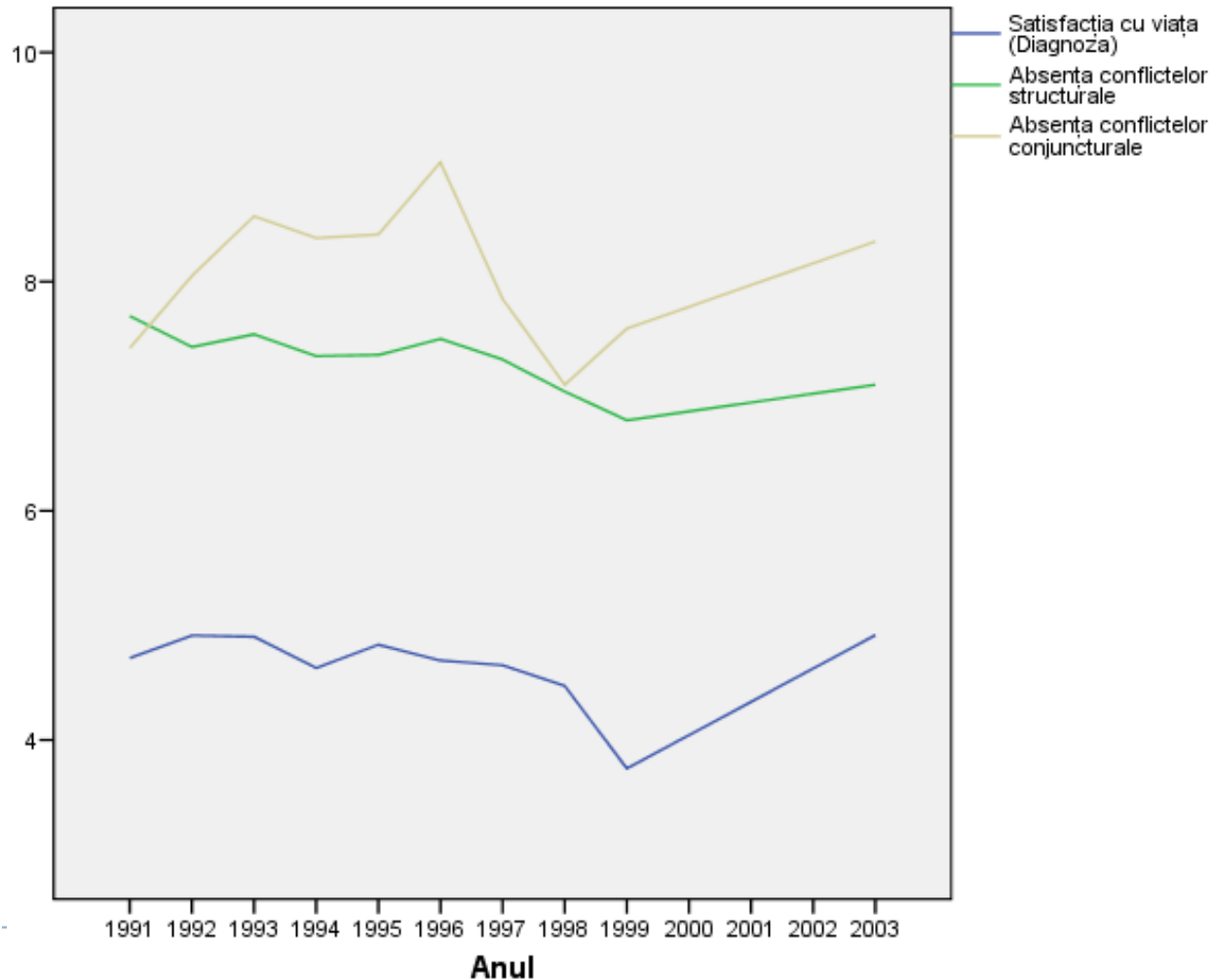
	1990	2003
sex masculin	0,11**	0,03
varsta 18-30 de ani	-0,12**	0,06
varsta 31-60 de ani	-0,06	-0,09*
7-10 clase sau profesionala	0,01	0,09*
Liceu sau școala postliceala	-0,05	0,21*
Studii superioare	-0,07	0,16**
Domiciliul în mediul urban	-0,09**	-0,05
Decila de venit pe gospodarie	0,06*	0,21**

Bunăstarea subiectivă, competență și satisfacție politică

Bunăstarea subiectivă și percepția conflictelor

			Model 1		Model 2	
			Beta	Sig.	Beta	Sig.
<i>Resurse</i>	1	sănătatea	0,10	0,00	0,36	0,00
	2	veniturile familiei	0,13	0,00		
	3	veniturile personale	0,14	0,00		
	4	posibilitatea de a găsi un loc de muncă pentru sine sau cei apropiați	0,02	0,22		
	5	modul de petrecere a timpului liber	0,11	0,00		
	6	posibilitatea de afirmare in viață	0,04	0,01		
	7	accesibilitatea formelor de învățământ dorite	0,01	0,63		
<i>Mediu social</i>	1	securitatea pe stradă și de acasă	0,03	0,01	0,09	0,00
	2	respectarea drepturilor	0,08	0,00		
	3	viata politică din țară	0,04	0,01		
	4	relațiile dintre oameni	0,01	0,37		
	5	preocupările societății pentru cei nevoiași	0,04	0,00		
	6	posibilitatea de a contribui la luarea deciziilor la nivelul localității	-0,03	0,07		
	7	posibilitatea de a contribui la luarea deciziilor la nivelul țării	0,02	0,18		
	8	Percepția conflictelor între tineri și vârstnici	0,01	0,67		
	9	Percepția conflictelor între salariați și conducătorii întreprinderilor, instituțiilor	-0,01	0,41		
	10	Percepția conflictelor între săraci și bogați	0,01	0,41		

<i>Servicii</i>	1	calitatea mediului	0,01	0,27	0,05	0,00
	2	asigurarea apei potabile	0,01	0,36		
	3	activitatea poliției	0,01	0,65		
	4	activitatea primăriei	0,00	0,83		
	5	asistența medicală primită	0,01	0,57		
	6	calitatea învățământului	0,04	0,00		
	7	calitatea informațiilor primite prin mass-media	0,02	0,19		
	8	calitatea transportului în comun.	-0,01	0,58		
	9	posibilitățile de petrecere a timpului liber	0,02	0,13		
<i>Viață personală și domestică</i>	1	locuința	0,03	0,01	0,15	0,00
	2	relațiile cu vecinii	-0,02	0,13		
	3	Relațiile din familie	-0,01	0,55		
	4	realizările din viață	0,12	0,00		
	5	viața de familie	0,06	0,00		
<i>Stare de spirit</i>	6	optimismul	0,07	0,00	0,15	0,00
	7	percepția prezentului în raport cu trecutul	0,08	0,00		
			Model 1	Model 2		

Domenii	Variabile	1995-2003
Bunăstarea subiectivă și poziția în societate	Sex	n.s.
	Categoria de vârstă	18-30 -, 31-60 – (referință: peste 60 de ani)
	Educația	n.s.
	Statusul marital	Văduv – (ref: Necăsătorit)
	Mediul de rezidență	Urban -
	Venitul	+
Relațiile sociale	Relațiile din familie	n.s.
	Relațiile cu vecinii	n.s.
Mediul economic	Posibilitatea de a găsi un loc de muncă	n.s.
Mediu politic	Satisfacția cu viața politică	+
	Posibilitatea de a contribui la luarea deciziilor	n.s.
Calitatea socialului	Percepția relațiilor dintre oameni	+
	Percepția conflictelor	n.s.
	Respectarea drepturilor	+
	Securitatea de acasă/stradă	+
Stări de spirit	Optimism	+
	Evaluarea trecutului	-
Valori		Netestat